

Sygn. akt *XVII AmE 160/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) *Spółki Akcyjnej w L.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

przy udziale zainteresowanych (...) *Spółki Akcyjnej w R.*

o wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 26 lipca 2016 roku Nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od (...) *Spółki Akcyjnej w L.* na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1440 zł (jeden tysiąc czterysta czterdzieści złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Dariusz Dąbrowski

Sygn. akt *XVII AmE 160/16*

UZASADNIENIE

Decyzją z 26 lipca 2016 r., wydaną na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (dalej: PE) w związku z art. 30 ust. 1 PE oraz na podstawie art. 104 § 1 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku A. W. z 16 lutego 2009 r. w sprawie nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości B., ul. (...), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdził, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do wymienionej nieruchomości było nieuzasadnione.

(decyzja, k. 3-5).

Odwołanie od tej decyzji wywiodła Spółka (...) S.A. z siedzibą w L., zaskarżając decyzję w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez orzeczenie, że wstrzymanie dostaw energii do nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości B. ul. (...) było uzasadnione, względnie, o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Strona powodowa wniosła również o zasądzenie od pozwanego na rzecz Spółki (...) S.A. kosztów postępowania, w tym kosztów z tytułu zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono:

- 1) naruszenie art. 7 oraz art. 77 k.p.a. poprzez przyjęcie, że wierzytelność (...) S.A. w chwili wstrzymania dostaw energii elektrycznej nie istniała,
- 2) naruszenie art. 6 ust. 3a PE w brzmieniu na dzień 12 lutego 2009 r. poprzez przyjęcie, że do wstrzymania dostaw energii elektrycznej konieczne było spełnienie innych przesłanek niż zawartych w w/w przepisie.

(odwołanie, k. 9-11).

Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Po dokonaniu ponownej analizy akt sprawy oraz zarzutów zawartych w odwołaniu pozwany stwierdził, że brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji, w związku z czym podtrzymał stanowisko przyjęte w decyzji.

(odpowiedź na odwołanie, k. 58-61).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 listopada 2001 r., pomiędzy A. W. a Zakładem (...) S.A. z siedzibą w W. (obecnie (...) S.A. z siedzibą w R.), zawarta została umowa sprzedaży energii elektrycznej do nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości B. gmina L., przy ul. (...). W następstwie zawarcia tej umowy, do wskazanej nieruchomości podłączono licznik energii elektrycznej.

dowód: Umowa sprzedaży energii elektrycznej, k. 27-28 akt admin.; Sprawdzenie i przyłączenie instalacji elektrycznej określonej w § 4 umowy sprzedaży energii elektrycznej, k. 29 akt admin.

Pismem z 22 października 2008 r. A. W. wystąpił do Rejonu Energetycznego w O. z prośbą o sprawdzenie laboratoryjne licznika na nieruchomości przy ul. (...) w miejscowości B., z uwagi na zbyt duże wskazania licznika.

W następstwie kontroli przeprowadzonej przez (...) sp. z o.o. - Rejon Energetyczny O., dokonano demontażu licznika energii elektrycznej i zainstalowano nowy licznik. Badania laboratoryjne zdemontowanego licznika wykazały nieprawidłowości w jego działaniu.

dowód: Podanie, k. 86 akt admin. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, k. 39 akt admin.; legitymacje do przeprowadzenia kontroli, k. 40 akt admin.; karta ewidencyjna demontażu licznika, k. 41 akt admin.; protokół kontroli – k. 42 – 42 verte akt admin.; Protokół Nr (...), k. 43 akt admin.

A. W. nie uregulował należności za energię elektryczną, wynikających z faktur wystawionych na podstawie umowy sprzedaży energii, tj. z faktury (...) z terminami płatności wyznaczonymi na 15 stycznia 2009 r. i 15 stycznia 2008 r. Kwestionował on bowiem istnienie należności z obu wymienionych faktur z uwagi na zawyżone wskazania uszkodzonego licznika prądu i nieuwzględnienie przy rozliczeniach prowadzonych przez przedsiębiorstwo obrotu przysługującego zainteresowanemu deputatu.

dowód: okoliczności bezsporne; faktura VAT (...), k. 30 – 31 akt admin., faktura (...), k. 32 – 33 akt admin.; wniosek A. W. do URE z 16.02.2009 r. o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania kontrolnego, k. 1-2 akt admin., sprecyzowany w piśmie z 31.03.2009 r., k. 15-16 akt admin.; pisma A. W. z 30.01.2009 r. do Działu roszczeń i Windykacji oraz do (...) Sp. z o.o., k. 19-20 akt admin.

Dnia 27 stycznia 2009 r. doręczono A. W., wystosowane przez (...) S.A., wezwanie do zapłaty zaległych należności w terminie 14 dni, pod rygorem wstrzymania dostarczania energii elektrycznej lub wypowiedzenia umowy sprzedaży energii.

dowód: Powiadomienie - wezwanie do zapłaty, k. 25 akt admin.; zwrotne potwierdzenie odbioru wezwania, k. 26 akt admin.

Dnia 9 lutego 2009 r. Biuro Obsługi Klienta (...) wystawiło polecenie wstrzymania dostaw energii do nieruchomości A. W., co nastąpiło 12 lutego 2009 r.

dowód: okoliczności bezsporne; Polecenie wyłączenia za zadłużenie nr 108 wraz z odrębnymi notatkami w zakresie wykonania polecenia, k. 44 akt admin.

Wnioskiem z 16 lutego 2009 r., sprecyzowanym w pismach z 4 i 31 marca 2009 r., A. W. wystąpił do Prezesa URE o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu, dotyczącego nieuzasadnionego wstrzymania przez (...) S.A. dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości B. przy ul. (...).

dowód: wniosek z 16.02.2009 r., k. 1-2 akt admin., pisma A. W. z 4 i 31 marca 2009 r., k. 15-17 akt admin.

Decyzją z 13 sierpnia 2009 r. (decyzja OWA Nr (...)) Prezes URE stwierdził, że wstrzymanie w dniu 12 lutego 2009 r. dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości położonej w miejscowości B. przy ul. (...) przez (...) Zakład (...).A., nie było nieuzasadnione.

Na skutek odwołania, wniesionego od tej decyzji przez A. W., wyrokiem z 12 października 2010 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję, jako wydaną z rażącym naruszeniem prawa uznając, że adresatem decyzji powinien być dystrybutor energii - (...) Sp. z o. o., a nie jej sprzedawca (...) S.A.

Apelacja Prezesa URE od tego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 8 września 2011 r. (sygn. akt VI ACa 287/11).

Wskutek skargi kasacyjnej, wniesionej przez Prezesa URE, wyrokiem z 12 kwietnia 2013 r. (sygn. akt III SK 26/12) Sąd Najwyższy uchylił ww. wyrok Sądu Apelacyjnego wraz z poprzedzającym go wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. Sąd Najwyższy przesądził, że w sprawie o nieuzasadnione wstrzymanie dostarczania energii status strony przysługuje zarówno przedsiębiorstwu obrotu (wobec którego odbiorca ma zaległość), jaki przedsiębiorstwu dystrybucji (które wstrzymuje i wznawia dostarczanie energii).

Prawomocnym wyrokiem z 6 listopada 2013 r. (sygn. akt XVII AmE 79/13), na skutek ponownego rozpoznania sprawy, Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję Prezesa URE z 13 sierpnia 2009 r. W ocenie Sądu, skoro A. W. od początku postępowania administracyjnego kwestionował istnienie wobec sprzedawcy energii elektrycznej długu za energię odebraną w 2008 r. (w tym należności sprzedawcy wskazanych w wezwaniu do zapłaty z 23 stycznia 2009 r.), a zostało już wszczęte postępowanie administracyjne i w jego trakcie okazało się, że sporne jest istnienie zadłużenia, to zachodziła konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego, czy z powołanego wyżej tytułu odbiorca energii jest dłużnikiem sprzedawcy. Sąd Okręgowy wskazał, że jest to zagadnienie ze sfery stosunków cywilno-prawnych, podlegające kompetencji sądu powszechnego, zatem Prezes URE powinien był zawiesić postępowanie, na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., do czasu rozstrzygnięcia tego zagadnienia przez sąd powszechny. Przy czym, według tego Sądu, po zawieszeniu postępowania Prezes, działając zgodnie z art. 100 § 1 k.p.a., miał do wyboru albo wystąpić samodzielnie do sądu o rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego albo wezwać jedną ze stron do wystąpienia o to w wyznaczonym terminie, chyba że strona wykazałaby, że już zwróciła się w tej sprawie do właściwego sądu.

dowód: decyzja OWA Nr (...), k. 101-103 akt admin.; okoliczności bezsporne znane Sądowi orzekającemu z urzędu.

Sporne należności, wynikające z faktur VAT nr (...), były dochodzone przez (...) S.A. w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Ostrołęce.

W nakazie zapłaty z 24 września 2010 r. (sygn. akt I Nc 2040/10) Sąd Rejonowy uwzględnił żądanie powoda, jednak pozwany A. W. wniósł od tego nakazu sprzeciw i sprawa toczyła się w dalszym ciągu pod sygn. akt I Cupr-80/10.

Pismem z 18 lutego 2011 r. (...) S.A. cofnął pozew w tej sprawie i jednocześnie zrzekł się roszczenia. W uzasadnieniu swej decyzji procesowej powód powołał się na prawomocne oddalenie powództwa (...) S.A. przeciwko A. W. z tytułu nielegalnego poboru energii (wyrok Sądu Rejonowego w Ostrołęce z 26 maja 2010 r., sygn. akt I Cupr-15/10), którego następstwem było wystąpienie przez powoda do (...) S.A. w W. o dokonanie korekty wskazań licznika energii elektrycznej A. W.. Następnie, w wyniku dokonanej przez powoda korekty rozliczenia, wystawił on fakturę korygującą VAT nr (...), z której wynika nadpłata należna pozwanemu A. W., co stanowiło podstawę do cofnięcia pozwu i zrzeczenia się roszczenia przez powoda ws. I C.-80/10, a w konsekwencji do umorzenia postępowania w tej sprawie przez Sąd.

dowód: okoliczności bezsporne; str. 4 uzasadnienia zaskarżonej decyzji; pismo (...) S.A. w R. z 27.11.2015 r., k. 18 akt admin.; nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z 24.09.2010 r., k. 19 akt admin.; pismo procesowe powoda z 18.02.2011 r. ws. I C.-80-10, k. 25 akt admin.; wyrok Sądu Rejonowego w Ostrołęce z 26 maja 2010 r. ws. I C.-15/10, k. 20-24 akt admin.

Wobec uchylecia decyzji z 13 sierpnia 2009 r., konieczne stało się ponowne rozpoznanie przez Prezesa URE wniosku A. W. z 16 lutego 2009 r. W decyzji z 26 lipca 2016 r. Prezes orzekł, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości wnioskodawcy było nieuzasadnione. Decyzja ta została zaskarżona w niniejszym postępowaniu sądowym.

Powyżej opisany stan faktyczny został ustalony przez Sąd w oparciu o twierdzenia stron, wyżej wymienione dowody, zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, jak i w oparciu o fakty, o których Sąd powziął wiedzę z urzędu. Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zebranim w sprawie dokumentom, które nie były kwestionowane przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Stosownie do treści art. 8 ust. 1 PE, w sprawach spornych dotyczących, między innymi, przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 3a PE - obowiązującym w dacie wstrzymania dostaw energii do nieruchomości A. W., czyli 12 lutego 2009 r. - przedsiębiorstwa energetyczne mogły wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku, gdy odbiorca zwlekał z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Wskazane przepisy określają kompetencję Prezesa URE do rozstrzygania sporów, w tym w sprawach dotyczących nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii. Należy podkreślić, że Prezes Urzędu uzyskał prawo rozstrzygania sporów wyłącznie w sprawach enumeratywnie wyliczonych w art. 8 ust. 1 PE. Przepis ten, przewidujący kompetencje organu administracyjnego, ma charakter wyjątku od ogólnej reguły, zgodnie z którą sprawy sporne są rozstrzygane przez sądy. Natomiast odstępstwa od ogólnej reguły powinny być zawsze interpretowane w sposób zawężający. Oznacza to, że nie można przypisać Prezesowi URE kompetencji w żadnej innej sprawie niż te, które zostały sprecyzowane w art. 8 ust. 1 PE.

Przepis art. 6 ust. 3a PE określa warunki oraz tryb wstrzymania dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości odbiorcy przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub

dystrybucji energii. Przedsiębiorstwo to jest zatem uprawnione do wstrzymania dostaw energii, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi przez co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności. Przy czym, wstrzymanie dostaw może nastąpić tylko po wyczerpaniu przez przedsiębiorstwo energetyczne procedury, o której mowa w analizowanym przepisie. W tym zakresie przedsiębiorstwo energetyczne jest zobowiązane przed wstrzymaniem dostaw energii, do przeprowadzenia procedury powiadomienia odbiorcy o zaległości w zapłacie za dostarczoną energię i wyznaczenia mu dodatkowego dwutygodniowego terminu do dokonania należnej zapłaty. Zatem w przypadku zaktualizowania się, na podstawie art. 6 ust. 3a PE, uprawnienia do wstrzymania dostaw energii, przedsiębiorstwo musi powiadomić odbiorcę o zaległości i wyznaczyć mu dodatkowy dwutygodniowy termin do zapłaty, który biegnie od dnia doręczenia wezwania. Co istotne, w treści tego powiadomienia powinna się znaleźć informacja o rygorze wstrzymania dostaw w przypadku braku zapłaty należności w wyznaczonym, dodatkowym terminie.

Z analizowanego unormowania wynika jednoznacznie, że do stwierdzenia zasadności wstrzymania dostarczania energii elektrycznej niezbędne jest istnienie po stronie odbiorcy długu z tytułu zapłaty za dostarczoną energię co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, jak również wyczerpanie przez przedsiębiorstwo energetyczne określonej procedury, która powinna poprzedzać wstrzymanie dostarczania energii. Taki pogląd wyraził również tutejszy Sąd Okręgowy w uzasadnieniu prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt XVII AmE 79/13, dotyczącej – podobnie jak sprawa niniejsza - wniosku A. W. z 16 lutego 2009 r. o rozstrzygnięcie przez Prezesa URE sporu o nieuzasadnione wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości zlokalizowanej w miejscowości B. przy ul. (...). Sąd orzekający w niniejszym składzie w pełni podziela i przyjmuje za swój pogląd Sądu rozstrzygającego sprawę o sygn. akt XVII AmE 79/13, zgodnie z którym, skoro od początku postępowania administracyjnego toczącego się z wniosku A. W. z 16 lutego 2009 r., ten ostatni konsekwentnie kwestionował istnienie długu wobec sprzedawcy energii za energię elektryczną odebraną w 2008 r., w tym także należności objętych wezwaniem do zapłaty z 23 stycznia 2009 r., których nieuregulowanie doprowadziło do wstrzymania 12 lutego 2009 r. dostarczania energii, to rozstrzygnięcie sporu o ustalenie, czy wstrzymanie dostarczania energii było nieuzasadnione, wymagało uwzględnienia przez Prezesa URE przesłanki istnienia po stronie odbiorcy energii elektrycznej długu wobec sprzedawcy tej energii. Rozstrzygnięcie tej kwestii leży natomiast w zakresie kognicji sądów powszechnych.

Na dzień wydania zaskarżonej decyzji (26 lipca 2016 r.), kwestia istnienia tego rodzaju długu została już jednak wyjaśniona, zatem nie istniała potrzeba zawieszenia przez Prezesa URE postępowania administracyjnego, na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., z uwagi na potrzebę uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego przez sąd. Z materiału dowodowego sprawy wynika bowiem, że w czasie dokonania wstrzymania dostarczania energii do nieruchomości A. W., jego zadłużenie wobec (...) S.A. było sporne, a ostatecznie okazało się, że nie istniało. Przeciwnie, po dokonaniu korekty wskazań licznika energii elektrycznej A. W., a następnie korekty rozliczenia, wystawiono odbiorcy energii fakturę korygującą VAT, z której wynikała nadpłata należna odbiorcy. Wyliczenia te stanowiły z kolei podstawę do cofnięcia pozwu i zrzeczenia się roszczenia przez (...) S.A. w sprawie o sygn. akt I Cupr-80/10 o zapłatę, wytoczonej przeciwko A. W., a w konsekwencji do umorzenia postępowania w tej sprawie przez Sąd Rejonowy w Ostrołęce. Z kolei powództwo (...) przeciwko A. W. z tytułu nielegalnego poboru energii zostało prawomocnie oddalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrołęce z 26 maja 2010 r. (sygn. akt I Cupr-15/10). Ustalenia te znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym zebranym w sprawie, między innymi, w piśmie (...) S.A. z 27 listopada 2015 r., skierowanym do Urzędu Regulacji Energetyki, jak i w piśmie procesowym (...) S.A. z 18 lutego 2011 r., wniesionym w sprawie I C.-80/10. Tym samym, zarzut sformułowany w punkcie 1 odwołania należało ocenić jako bezpodstawny.

Za niezasadny należało uznać także drugi z zarzutów odwołania. Zdaniem Sądu Okręgowego, ustalenie, że w dacie wstrzymania dostarczania energii po stronie zainteresowanego A. W. nie istniało zadłużenie względem (...) S.A. z tytułu dostarczonej energii elektrycznej, oznacza, że w świetle przepisów prawa energetycznego, wstrzymanie dostarczania energii do nieruchomości A. W. 12 lutego 2009 r. było nieuzasadnione.

W świetle powyżej poczynionych ustaleń, zarzuty i twierdzenia odwołania, podniesione w stosunku do zaskarżonej decyzji, nie zasługiwały na uwzględnienie. W ocenie Sądu, stanowią one jedynie polemikę z rozstrzygnięciem Prezesa

URE, niepopartą argumentami i dowodami, które pozwoliłyby na przyjęcie oceny odmiennej od oceny dokonanej przez pozwany organ.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że na koszty należne wygrywającemu sprawę Prezesowi URE złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 1.440 zł, ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w związku z § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Dariusz Dąbrowski